

ΑΠΟΦΑΣΗ 854/2-7-2018

Έγκριση Κανονισμού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με τίτλο «**Δημόσιο Δίκαιο και Δημόσια Πολιτική**»

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ

ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του Ν. 4485/17 «Οργάνωση και Λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 114), και ειδικότερα τα άρθρα 30 έως και 37, 45 και 85
2. την υπ' αριθμ. 163204/Ζ1/29-9-2017 Εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων
3. Την υπ' αριθμ. 216772/Ζ1/8-12-2017 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 4334/12-12-2017, τ. Β') με τίτλο «Τρόπος κατάρτισης του αναλυτικού προϋπολογισμού λειτουργίας και της έκθεσης βιωσιμότητας των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών»
4. τις παραγράφους 7 και 8 του άρθρου 19 και την παρ. 3α του άρθρου 42 του Ν.4521 «Ίδρυση Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και άλλες διατάξεις»
5. τις παραγράφους 1 και 5 του άρθρου 101 του Ν. 4547/18 (ΦΕΚ Α'102)
6. τις διατάξεις του Ν.4009/2011 «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων (ΦΕΚ Α'195), όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν
7. τις διατάξεις του Ν.4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α'83), όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν
8. το Π.Δ. 85/31-5-2013 (ΦΕΚ Α'124) «Ίδρυση, μετονομασία, ανασυγκρότηση Σχολών και ίδρυση Τμήματος στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών»
9. Τις διατάξεις του Ν. 3374/2005 και ιδίως τα άρθρα 14 και 15 (ΦΕΚ 189, τ. Α', 02-08-2005) «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει
10. Το απόσπασμα πρακτικού της Συνέλευσης του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του ΕΚΠΑ (συνεδρίαση 27^{ης} Μαρτίου 2018)
11. Το απόσπασμα πρακτικού της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΕΚΠΑ (συνεδρίαση 30-4-2018)
12. Το απόσπασμα πρακτικού της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ (συνεδρία 30-4-2018)
13. το γεγονός ότι με την παρούσα δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού

αποφασίζουμε:

την έγκριση του Κανονισμού του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του ΕΚΠΑ, με τίτλο «Δημόσιο Δίκαιο και Δημόσια Πολιτική», από το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019, ως ακολούθως:

ΑΡΘΡΟ 1

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ-ΣΚΟΠΟΣ

Αντικείμενο του Προγράμματος είναι η εμβάθυνση στις συμπληρωματικές γνωστικές περιοχές του δημόσιου δικαίου και της δημόσιας πολιτικής, με στόχο την ανάλυση και κατανόηση, μέσα από μία διεπιστημονική θεώρηση, των βασικών αλλαγών που συντελούνται στο ρόλο, στα νομικά θεμέλια και τους θεσμούς καθώς και στην οργάνωση και τη λειτουργία του σύγχρονου κράτους.

Σκοπός του Προγράμματος είναι η μεταπτυχιακή εκπαίδευση στα γνωστικά αντικείμενα του Προγράμματος καθώς και η εξειδίκευση επιστημόνων που θα στελεχώσουν οργανισμούς του ευρύτερου δημοσίου τομέα, ώστε να μπορούν να υποστηρίξουν ενεργά την προώθηση και υλοποίηση αποτελεσματικών δημοσίων πολιτικών. Το πρόγραμμα απευθύνεται επίσης σε στελέχη του ιδιωτικού τομέα που επιθυμούν να εξοικειωθούν με την νομοκοινοτική πολλαπλότητα του σύγχρονου κράτους και να συμβάλουν, από τη θέση τους, ως σύμβουλοι, εξωτερικοί συνεργάτες ή εμπειρογνώμονες, στην αντιμετώπιση σύνθετων προβλημάτων δημόσιας πολιτικής και στην προαγωγή σύγχρονων μεθόδων και τεχνικών διακυβέρνησης.

Το ΠΜΣ οδηγεί στην απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στο Δημόσιο Δίκαιο και Δημόσια Πολιτική μετά την πλήρη και επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών με βάση το πρόγραμμα σπουδών.

Οι τίτλοι απονέμονται από το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

ΑΡΘΡΟ 2

ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΠΜΣ

Αρμόδια όργανα για τη λειτουργία του ΠΜΣ σύμφωνα με τον Ν. 4485/2017 είναι:

1. Η Συνέλευση του Τμήματος.

2. Η Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ) του ΠΜΣ: απαρτίζεται από πέντε (5) μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, που έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο και εκλέγονται από τη Συνέλευση του Τμήματος για διετή θητεία. Τα μέλη της ΣΕ δεν δικαιούνται επιπλέον αμοιβή ή αποζημίωση για τη συμμετοχή τους στην επιτροπή. Πρόεδρος της ΣΕ είναι ο Διευθυντής του ΠΜΣ, ο οποίος ορίζεται από τη Συνέλευση μεταξύ των μελών της ΣΕ. Η θητεία του Προέδρου της ΣΕ μπορεί να ανανεωθεί μία φορά. Η ΣΕ είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του προγράμματος και:

- Εισηγείται στη Συνέλευση την κατανομή του διδακτικού έργου μεταξύ των διδασκόντων του ΠΜΣ.
- Ορίζει τον επιβλέποντα και τα μέλη της τριμελούς επιτροπής εξέτασης διπλωματικών εργασιών, ο ορισμός της οποίας επικυρώνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος.
- Εξετάζει φοιτητικά θέματα όπως αιτήσεις αναστολής φοίτησης, παράτασης σπουδών, διαγραφής φοιτητών/τριών, αναγνώρισης μαθημάτων από προηγούμενη μεταπτυχιακή εκπαίδευση, αντικατάστασης μαθημάτων του παρόντος Προγράμματος με μαθήματα άλλων Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων, και εισηγείται σχετικά στη Συνέλευση του Τμήματος.
- Ορίζει την επιτροπή αξιολόγησης υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών, η οποία αποτελείται από διδάσκοντες του ΠΜΣ, μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης.
- Αποφασίζει, με εξουσιοδότηση της Συνέλευσης, κάθε θέμα που αφορά την οικονομική διαχείριση του Προγράμματος και ειδικότερα την έγκριση των δαπανών του

Προγράμματος, πιστοποιώντας τη σχέση εκπαιδευτικών αναγκών με τις εκάστοτε αιτούμενες δαπάνες.

- 3. Ο Διευθυντής του ΠΜΣ και ο Αναπληρωτής του:** Ο Διευθυντής του ΠΜΣ είναι μέλος ΔΕΠ πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας του αναπληρωτή, του ιδίου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου με το γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ Επιπλέον, είναι μέλος και Πρόεδρος της ΣΕ. Ορίζεται μαζί με τον Αναπληρωτή του, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Ο Διευθυντής του ΠΜΣ εισηγείται στα αρμόδια όργανα του Ιδρύματος για κάθε θέμα που αφορά την αποτελεσματική λειτουργία του Προγράμματος. Ο Διευθυντής δεν μπορεί να έχει περισσότερες από δύο (2) συνεχόμενες θητείες και δεν δικαιούται επιπλέον αμοιβή για το διοικητικό του έργο ως Διευθυντή. Έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Συγκαλεί σε συνεδρίαση τη ΣΕ.

β) Καταρτίζει την ημερήσια διάταξη των εν λόγω συνεδριάσεων, λαμβάνοντας υπόψη εισηγήσεις των μελών και οργάνων του ΠΜΣ.

γ) Ορίζει εκλογές για την αναπλήρωση μελών επιτροπών λόγω κένωσης θέσης.

δ) Έχει την ευθύνη σύνταξης του προϋπολογισμού και απολογισμού του Προγράμματος, τους οποίους υποβάλλει στη Συνέλευση για έγκριση.

ε) Είναι υπεύθυνος για την παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού και για την έκδοση των εντολών πληρωμής των σχετικών δαπανών.

στ) Κατά τη λήξη της θητείας του, καθώς και της ΣΕ, συντάσσει αναλυτικό απολογισμό του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του ΠΜΣ, καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του, με στόχο την αναβάθμιση των σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και την κοινωνικά επωφελή χρήση των διαθέσιμων πόρων του ΠΜΣ.

Ο Αναπληρωτής Διευθυντής του ΠΜΣ είναι Καθηγητής ή Αναπληρωτής Καθηγητής και εκπληρώνει τα καθήκοντα του Διευθυντή σε περίπτωση απουσίας του.

Το ΠΜΣ «Δημόσιο Δίκαιο και Δημόσια Πολιτική» υποστηρίζεται από τη Γραμματεία του Προγράμματος που είναι εγκατεστημένη στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του ΕΚΠΑ και βρίσκεται υπό την εποπτεία της Γραμματείας του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του ΕΚΠΑ. Η Γραμματεία του ΠΜΣ έχει ως καθήκον τη γραμματειακή υποστήριξη του ΠΜΣ, στην οποία κατ' εξοχήν περιλαμβάνεται η προετοιμασία της διαδικασίας επιλογής υποψηφίων, η τήρηση των οικονομικών στοιχείων του Προγράμματος, η γραμματειακή υποστήριξη της ΣΕ κλπ.

ΑΡΘΡΟ 3

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ

Στο ΠΜΣ γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι των Τμημάτων Πολιτικών, Οικονομικών, Διοικητικών, και Νομικών Επιστημών, πτυχιούχοι των Τμημάτων Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών καθώς και πτυχιούχοι Σχολών Κοινωνικών και συναφών Επιστημών Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Γίνονται επίσης δεκτοί πτυχιούχοι Τμημάτων ΑΤΕΙ συναφούς γνωστικού αντικείμενου. Επίσης γίνονται δεκτοί φοιτητές που οφείλουν έως δύο (2) μαθήματα, υπό την προϋπόθεση ότι θα καταστούν πτυχιούχοι στην αμέσως επόμενη εξεταστική περίοδο.

Ο ανώτατος αριθμός των εισακτέων φοιτητών στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών ορίζεται σε τριάντα (30) συνολικά.

Το ΠΜΣ «Δημόσιο Δίκαιο και Δημόσια Πολιτική» δέχεται μέχρι τριάντα (30) φοιτητές ανά ακαδημαϊκό έτος και προγραμματίζεται να απασχολεί μέχρι δεκαπέντε (15) συνολικά διδάσκοντες, 80% από το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του ΕΚΠΑ

και 20% από Πανεπιστήμια και Ερευνητικά Κέντρα της ημεδαπής και της Αλλοδαπής. Αυτό αντιστοιχεί σε έναν διδάσκοντα ανά δύο φοιτητές.

Σημειώνεται ότι ο μέγιστος αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών στα ΠΜΣ του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης είναι περίπου εκατόν είκοσι πέντε (125) ανά έτος σε σχέση και με τον αριθμό των περίπου τριακοσίων πενήντα (350) προπτυχιακών φοιτητών ανά έτος και των τριάντα οκτώ (38) διδασκόντων του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του ΕΚΠΑ.

Τα ανωτέρω στοιχεία δίνονται κατά προσέγγιση και ανταποκρίνονται στα δεδομένα του έτους σύνταξης του Κανονισμού.

ΑΡΘΡΟ 4

ΤΡΟΠΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

Η επιλογή των φοιτητών γίνεται σύμφωνα με τον Ν. 4485/2017 και τις προβλέψεις του παρόντος Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Κάθε χρόνο κατά τους μήνες Απρίλιο ή Μάιο, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του ΕΚΠΑ, δημοσιεύεται και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος και του Ιδρύματος προκήρυξη για την εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών στο ΠΜΣ. Οι σχετικές αιτήσεις μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του ΠΜΣ, εντός προθεσμίας που ορίζεται με την προκήρυξη και μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

1. Αίτηση Συμμετοχής
2. Βιογραφικό σημείωμα
3. Επικυρωμένο Αντίγραφο πτυχίου ή βεβαίωση περάτωσης σπουδών
4. Δημοσιεύσεις σε περιοδικά με κριτές, εάν υπάρχουν
5. Αποδεικτικά επαγγελματικής ή ερευνητικής δραστηριότητας, εάν υπάρχουν
6. Φωτοτυπία δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας
7. Δύο κλειστές εμπιστευτικές συστατικές επιστολές, τουλάχιστον η μία εκ των οποίων από μέλος ΔΕΠ.
8. Πιστοποιητικό γλωσσομάθειας Αγγλικής γλώσσας, επιπέδου Γ2.

Οι φοιτητές από ιδρύματα της αλλοδαπής πρέπει να προσκομίσουν πιστοποιητικό αντιστοιχίας και ισοτιμίας από τον ΔΟΑΤΑΠ, σύμφωνα με το άρθρ.34 παρ. 7 του Ν. 4485/2017.

Η επιλογή των εισακτέων γίνεται βάσει των κριτηρίων και της διαδικασίας που ορίζει η ετήσια προκήρυξη εισαγωγής νέων φοιτητών.

Με βάση τα συνολικά κριτήρια, η ΣΕ καταρτίζει τον Πίνακα αξιολόγησης των υποψηφίων και τον καταθέτει προς έγκριση στη Συνέλευση του Τμήματος.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας γίνονται δεκτοί όλοι οι ισοβαθμίσαντες.

Οι επιτυχόντες θα πρέπει να εγγραφούν σύμφωνα με όσα προβλέπει σχετικώς εκδιδόμενη ανακοίνωση του Τμήματος, η οποία αναρτάται στην ιστοσελίδα του.

Η Συντονιστική Επιτροπή μπορεί, εφόσον κριθεί απαραίτητο, να αποφασίσει την υποχρεωτική παρακολούθηση, εκ μέρους εγγεγραμμένων φοιτητών, μέχρι δύο (2) μαθημάτων του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών .

Σε περίπτωση μη εγγραφής ενός ή περισσότερων φοιτητών κατά την ανακοινωθείσα ημερομηνία εγγραφής, καλούνται, αν υπάρχουν, οι επιλαχόντες, με βάση τη σειρά τους στον εγκεκριμένο αξιολογικό πίνακα, να εγγραφούν στο Πρόγραμμα.

ΑΡΘΡΟ 5

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο ΠΜΣ που οδηγεί στη λήψη Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) ορίζεται σε τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης διπλωματικής εργασίας.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής με αίτησή του μπορεί να ζητήσει αιτιολογημένα αναστολή φοίτησης. Το αίτημα για αναστολή φοίτησης εξετάζεται από τη ΣΕ, η οποία ακολούθως εισηγείται στη Συνέλευση.

Η αναστολή της φοιτητικής ιδιότητας δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα.

Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

ΑΡΘΡΟ 6

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το ενδεικτικό πρόγραμμα των μαθημάτων διαμορφώνεται ως εξής:

	Υποχρεωτικά μαθήματα	Μαθήματα επιλογής	Πιστωτικές μονάδες
Α' Εξάμηνο	Ιστορική Διαμόρφωση και Σύγχρονη Εξέλιξη του Συνταγματικού Κράτους	-----	7,5 ECTS
	Ευρωπαϊκό Δημόσιο Δίκαιο και Ευρωπαϊκή Ενοποίηση	-----	7,5 ECTS
	Σχεδιασμός και Ανάλυση Δημόσιας Πολιτικής	-----	7,5 ECTS
	Οργάνωση και Λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης	-----	7,5 ECTS
	ΣΥΝΟΛΟ		
Β' Εξάμηνο		Θεσμοί και Πολιτικές Προστασίας των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο)	7,5 ECTS
		Ρυθμιστικές Πολιτικές	7,5 ECTS
		Τοπική Αυτοδιοίκηση	7,5 ECTS
		Θεσμοί και Πολιτικές Προστασίας του Περιβάλλοντος	7,5 ECTS
		Επίκαιρα Θέματα Δημόσιας Διοίκησης	7,5 ECTS
		Επίκαιρα Θέματα Δημοσίου Δικαίου	7,5 ECTS
		Επίκαιρα Θέματα Δημόσιας Πολιτικής	7,5 ECTS

	ΣΥΝΟΛΟ	30 ECTS
Γ' Εξάμηνο	Εκπόνηση και υποστήριξη διπλωματικής εργασίας	30 ECTS
	ΣΥΝΟΛΟ	90 ECTS

Από τον πιο πάνω κατάλογο μαθημάτων, τα μαθήματα του Α` εξαμήνου είναι υποχρεωτικά, ενώ από αυτά του Β` εξαμήνου κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής οφείλει να επιλέγει τέσσερα (4) μαθήματα. Οι πιστωτικές μονάδες για κάθε μάθημα είναι 7,5 ECTS, δηλαδή σύνολο 30 ECTS ανά εξάμηνο.

Με απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής επιτρέπεται η αντικατάσταση ενός από τα μαθήματα επιλογής, με μάθημα άλλου ΠΜΣ του Τμήματος. Στο μάθημα αυτό αναγνωρίζονται 7,5 ECTS.

Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται διά ζώσης στην ελληνική ή/και, για ορισμένα από αυτά, στην αγγλική γλώσσα. Η παρακολούθηση των μαθημάτων και σεμιναρίων είναι υποχρεωτική. Φοιτητές των οποίων οι απουσίες υπερβαίνουν το 20% του συνόλου των διδαχθεισών ωρών κάθε μαθήματος δεν δικαιούνται να εξεταστούν και υποχρεούνται σε επανεγγραφή, ως υπεράριθμοι (επανακαταβάλλοντας την εισφορά φοίτησης), και σε εκ νέου παρακολούθηση του ακαδημαϊκού έτους (των δύο εξαμήνων). Φοιτητές οι οποίοι, λόγω απουσιών, έχουν επανεγγραφεί στο Α' έτος σπουδών και εκ νέου υπερβαίνουν το ανώτατο όριο απουσιών (20% ενός μαθήματος), διαγράφονται.

Στο Γ` εξάμηνο προβλέπεται η συγγραφή και υποστήριξη διπλωματικής εργασίας, η επιτυχής ολοκλήρωση της οποίας είναι προϋπόθεση για την απόκτηση του ΜΔΕ. Στη διπλωματική εργασία αντιστοιχούν 30 ECTS.

Απόρριψη της διπλωματικής εργασίας ή αποτυχία στην εξέταση ενός μαθήματος, κατά τα προβλεπόμενα στο επόμενο άρθρο, συνεπάγεται οριστική αποτυχία στο πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών και διαγραφή του μεταπτυχιακού φοιτητή.

Β. Περιεχόμενο/Περιγραφή μαθημάτων

(βλ. Παράρτημα Α στο τέλος του παρόντος)

ΑΡΘΡΟ 7

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο εξάμηνα σπουδών, το χειμερινό και το εαρινό, έκαστο εκ των οποίων περιλαμβάνει τουλάχιστον 13 εβδομάδες διδασκαλίας και τρεις εβδομάδες εξετάσεων.

Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική. Φοιτητές των οποίων οι απουσίες υπερβαίνουν το 20% του συνόλου των διδαχθεισών ωρών κάθε μαθήματος δεν δικαιούνται να εξεταστούν και υποχρεούνται στην εκ νέου παρακολούθηση του ακαδημαϊκού έτους (των δύο εξαμήνων).

Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η αναπλήρωσή του. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ.

Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών και η επίδοσή τους στα μαθήματα που υποχρεούνται να παρακολουθήσουν στο πλαίσιο του ΠΜΣ πραγματοποιείται στο τέλος κάθε εξαμήνου με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις ή με εκπόνηση εργασιών καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου. Ο τρόπος αξιολόγησης ορίζεται από τον διδάσκοντα του κάθε μαθήματος. Η βαθμολόγηση γίνεται στην κλίμακα 1-10. Η βαθμολογία των μαθημάτων

κατατίθεται στη Γραμματεία του ΠΜΣ εντός 20 ημερών από τη λήξη της εξεταστικής περιόδου.

Για την απόκτηση ΔΜΣ κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής οφείλει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς σε τέσσερα (4) υποχρεωτικά μαθήματα και τέσσερα (4) μαθήματα επιλογής και να εκπονήσει μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, συγκεντρώνοντας έτσι ενενήντα (90) ECTS.

Στο τρίτο εξάμηνο προβλέπεται η εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Η Συντονιστική Επιτροπή, ύστερα από αίτηση του/ υποψηφίου, στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, ο προτεινόμενος επιβλέπων και επισυνάπτεται περίληψη της προτεινόμενης εργασίας, ορίζει τον επιβλέποντα αυτής και συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο επιβλέπων (άρθρ. 34 παρ. 4 Ν. 4485/2017).

Ο φοιτητής είναι υπεύθυνος για την έγκαιρη υποβολή της παραπάνω αίτησης προς τη ΣΕ με τελική προθεσμία, σύμφωνα με σχετική απόφαση της ΣΕ.

Ο Επιβλέπων της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας είναι μέλος ΔΕΠ του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης.

Τα μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής είναι μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης. Ένα εκ των μελών της τριμελούς επιτροπής μπορεί να είναι μέλος ΔΕΠ άλλου Τμήματος του ΕΚΠΑ ή άλλου ΑΕΙ βάσει συνάφειας του ερευνητικού αντικειμένου.

Η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας είναι η ελληνική. Κατόπιν αιτήματος του φοιτητή, με τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντος, των μελών της τριμελούς επιτροπής και την έγκριση της ΣΕ η γλώσσα μπορεί να είναι διάφορη της ελληνικής.

Η εργασία αξιολογείται από την εξεταστική επιτροπή.

Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες, εφόσον εγκριθούν από την εξεταστική επιτροπή, αναρτώνται στον διαδικτυακό τόπο του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης ή στον διαδικτυακό τόπο του ΠΜΣ (άρθρ. 34 παρ. 5 Ν. 4485/2017).

Επίσης, γίνεται ηλεκτρονική κατάθεση της διπλωματικής εργασίας στο Ψηφιακό Αποθετήριο "ΠΕΡΓΑΜΟΣ", σύμφωνα με τις αποφάσεις της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ.

ΑΡΘΡΟ 8

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

1. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται για τους φοιτητές του Α' κύκλου σπουδών, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων. Το Ίδρυμα υποχρεούται να εξασφαλίσει στους φοιτητές με αναπηρία ή/και ειδικές ανάγκες προσβασιμότητα στα προτεινόμενα συγγράμματα και τη διδασκαλία (άρθρ.34 παρ. 3 Ν. 4485/2017).

2. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καλούνται να συμμετέχουν και να παρακολουθούν σεμινάρια ερευνητικών ομάδων, συζητήσεις βιβλιογραφικής ενημέρωσης, επισκέψεις εργαστηρίων, συνέδρια/ημερίδες με γνωστικό αντικείμενο συναφές με αυτό του ΠΜΣ, διαλέξεις ή άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις του ΠΜΣ κ.ά.

3. Η Συνέλευση του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης, μετά την εισήγηση της ΣΕ, προβαίνει στη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών εάν:

- υπερβούν το ανώτατο όριο απουσιών (20% τουλάχιστον ενός μαθήματος) κατά το έτος επανεγγραφής και υποχρεωτικής παρακολούθησης όλων των μαθημάτων του Α' και Β' εξαμήνου.

- αποτύχουν στην εξέταση είτε μαθήματος είτε της διπλωματικής εργασίας,

- παραβιάσουν τις κείμενες διατάξεις περί πειθαρχικών παραπτωμάτων,

- αυτοδικαίως κατόπιν αιτήσεως των μεταπτυχιακών φοιτητών,

- υποπέσουν σε παράπτωμα που εμπίπτει στο δίκαιο περί πνευματικής ιδιοκτησίας (Ν. 2121/1993) κατά τη συγγραφή των προβλεπομένων εργασιών τους και

- δεν καταβάλλουν το προβλεπόμενο τέλος φοίτησης.

4. Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης οι φοιτητές του ΠΜΣ οι οποίοι είναι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των οποίων το ατομικό εισόδημα, εφόσον διαθέτουν ίδιο εισόδημα, και το οικογενειακό διαθέσιμο ισοδύναμο εισόδημα δεν υπερβαίνουν αυτοτελώς, το μεν ατομικό το εκατό τοις εκατό (100%), το δε οικογενειακό το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα κάθε φορά δημοσιευμένα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.). Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για τη συμμετοχή σε ένα μόνο ΠΜΣ Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι φοιτητές δεν ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών που εισάγονται στο ΠΜΣ Αν οι δικαιούχοι υπερβαίνουν το ποσοστό του προηγούμενου εδαφίου, επιλέγονται με σειρά κατάταξης ξεκινώντας από αυτούς που έχουν το μικρότερο εισόδημα (άρθρ. 35 παρ. 2 Ν. 4485/2017).

5. Στο τέλος κάθε εξαμήνου πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές (άρθρ. 44 παρ. 1 Ν. 4485/2017), μέσω συμπλήρωσης ερωτηματολογίου.

6. Η καθομολόγηση γίνεται στο πλαίσιο της Συνέλευσης του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης και σε χώρο του Τμήματος ή της Σχολής, παρουσία του Διευθυντή του ΠΜΣ ή του Αναπληρωτή του, του Προέδρου του Τμήματος ή του Αναπληρωτή του και, κατά τις δυνατότητες, ενδεχομένως εκπροσώπου του Πρυτάνεως.

7. Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν απονέμεται σε φοιτητή, του οποίου ο τίτλος σπουδών πρώτου κύκλου από ίδρυμα της αλλοδαπής δεν έχει αναγνωριστεί από το Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.), σύμφωνα με τον Ν. 3328/2005 (Α' 80).

8. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να αιτηθούν την έκδοση παραρτήματος διπλώματος.

9. Για τη συμμετοχή τους στο ΠΜΣ «Δημόσιο Δίκαιο και Δημόσια Πολιτική» οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καταβάλλουν ανταποδοτική εισφορά φοίτησης που ανέρχεται στο ποσό των 700,00 ευρώ συνολικά για όλη τη διάρκεια σπουδών, η οποία καταβάλλεται εφάπαξ κατά την εγγραφή τους.

ΑΡΘΡΟ 9

ΥΠΟΔΟΜΗ ΠΜΣ

1. Για την εύρυθμη λειτουργία του ΠΜΣ διατίθενται αίθουσες διδασκαλίας και σεμιναρίων, αμφιθέατρα εξοπλισμένα με οπτικοακουστικά μέσα και εργαστήρια του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης.

2. Η διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του ΠΜΣ γίνεται από τη Γραμματεία μεταπτυχιακών προγραμμάτων του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης καθώς και από τη Γραμματεία του ΠΜΣ.

3. Η χρηματοδότηση του ΠΜΣ μπορεί να προέρχεται από:

α) τον προϋπολογισμό του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και των συνεργαζόμενων για την οργάνωσή του φορέων,

β) τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων,

γ) δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα και κάθε είδους χορηγίες φορέων του δημόσιου τομέα, όπως οριοθετείται στην περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του Ν. 4270/2014 (Α' 143), ή του ιδιωτικού τομέα,

- δ) πόρους από ερευνητικά προγράμματα,
- ε) πόρους από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών,
- στ) μέρος των εσόδων των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.)
- ζ) κάθε άλλη νόμιμη πηγή.

Επειδή τα λειτουργικά έξοδα του ΠΜΣ δεν καλύπτονται εξ ολοκλήρου από τις ανωτέρω πηγές χρηματοδότησης, μέρος από αυτά καλύπτεται από την ανταποδοτική εισφορά φοίτησης των μεταπτυχιακών φοιτητών, η οποία κατατίθεται κατά την εγγραφή τους και η οποία ανέρχεται σε επτακόσια ευρώ (700,00€) συνολικά.

4. Κατά τη λήξη της θητείας της ΣΕ, με ευθύνη του απερχόμενου Διευθυντή, συντάσσεται αναλυτικός απολογισμός του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου και των λοιπών δραστηριοτήτων του ΠΜΣ, ο οποίος κατατίθεται στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του ΕΚΠΑ (άρθρ. 44 παρ. 2, Ν. 4485/2017). Ο εν λόγω απολογισμός με ευθύνη της Κοσμητείας αποστέλλεται αμελλητί στα μέλη της ΕΣΕ (άρθρ. 44 παρ. 5 Ν. 4485/2017).
5. Η εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση του ΠΜΣ γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 44 του Ν. 4485/2017.

ΑΡΘΡΟ 10

ΑΝΑΘΕΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ ΣΤΟ ΠΜΣ

Οι διδάσκοντες του ΠΜΣ, προέρχονται, κατά 60%, από:

- μέλη ΔΕΠ του Τμήματος,
- μέλη ΕΕΠ, ΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ του Τμήματος, κατόχους διδακτορικού διπλώματος εκτός και αν το γνωστικό αντικείμενό τους είναι εξαιρετικής και αδιαμφισβήτητης ιδιαιτερότητας, για το οποίο δεν είναι δυνατή ή συνήθης η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής,
- ομότιμους καθηγητές (άρθρ. 69 Ν. 4386/2016) και αφυπηρητήσαντα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος,

Επιπλέον, κατά 20%, οι διδάσκοντες του ΠΜΣ προέρχονται από:

- διδάσκοντες σύμφωνα με το ΠΔ 407/1980 (Α' 112) και το αρθρ. 36 παρ. 1,2,5 και 6 Ν. 4485/2017,
- επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους είτε κάτοχους διδακτορικού διπλώματος είτε υποψήφιους διδάκτορες είτε εξαιρετικής τεχνικής εμπειρίας, οι οποίοι μπορεί να απασχολούνται ως ακαδημαϊκοί υπότροφοι με απόφαση της Συνέλευσης και πράξη του Προέδρου του οικείου Τμήματος για τη διεξαγωγή διδακτικού και ερευνητικού έργου, καθοριζόμενοι με τη σύμβαση που υπογράφεται μεταξύ του ακαδημαϊκού υποτρόφου και του Πρύτανη του οικείου ΑΕΙ (άρθρ. 29 παρ. 7 Ν. 4009/2011).
- Με αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ανατίθεται διδασκαλία σε:

Α. μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου ΑΕΙ,

Β. ερευνητές από ερευνητικά κέντρα του αρθρ. 13Α Ν. 4310/2014 και της Ακαδημίας Αθηνών,

Γ. επισκέπτες καταξιωμένους επιστήμονες από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, που έχουν θέση ή προσόντα καθηγητή ή ερευνητή σε ερευνητικό κέντρο, επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ,

Δ. επισκέπτες μεταδιδακτορικούς ερευνητές, Έλληνες ή αλλοδαπούς νέους επιστήμονες, κάτοχους διδακτορικού διπλώματος (άρθρ. 16 παρ. 7 Ν. 4009/2011)

Η ανάθεση διδασκαλίας μαθημάτων, σεμιναρίων και ασκήσεων του ΠΜΣ γίνεται ύστερα από εισήγηση της ΣΕ και έγκριση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρύτανης

Μελέτιος-Αθανάσιος Δημόπουλος

Παράρτημα Α Περιεχόμενο/Περιγραφή μαθημάτων

Υποχρεωτικά Μαθήματα (Α' εξαμήνου)

Ιστορική Διαμόρφωση και Σύγχρονη Εξέλιξη του Συνταγματικού Κράτους

Περιγραφή μαθήματος

Ο στόχος του μαθήματος είναι γενικά η εξοικείωση με την σύγχρονη θεματική για τον διαρκώς μεταλλασσόμενο νομικοπολιτικό ρόλο του συνταγματικού κράτους, υπό το πρίσμα των ραγδαίων αλλαγών που συντελούνται τόσο σε παγκόσμιο επίπεδο (παγκοσμιοποίηση) όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο (ευρωπαϊκή ολοκλήρωση). Μετά από ορισμένα βασικά εισαγωγικά μαθήματα, στα οποία αναλύονται, ιδίως, οι ιστορικές καταβολές και η εξελικτική πορεία των θεμελιωδών αρχών και των οργανωτικών βάσεων του ευρωπαϊκού συνταγματισμού, με αφετηρία τον ευρωπαϊκό διαφωτισμό και με ιδιαίτερη έμφαση στον συμβολικό και ουσιαστικό ρόλο της Γαλλικής Επανάστασης (1789), η διδασκαλία επικεντρώνεται αφ' ενός μεν στην παρουσίαση των βασικών χαρακτηριστικών του μεταπολεμικού συνταγματικού κράτους αφ' ετέρου δε στις πρόσφατες, με συμβολική αφετηρία την πτώση του τείχους του Βερολίνου (1989), διεθνείς και ευρωπαϊκές εξελίξεις, που επηρεάζουν αποφασιστικά τη δομή και την λειτουργία του. Ιδιαίτερα εξετάζονται οι κρίσιμες υπερεθνικές προκλήσεις για το συνταγματικό κράτος, λόγω του φαινομένου της παγκοσμιοποίησης και των επιπτώσεών του, καθώς και οι συνακόλουθες μεταλλάξεις του εξουσιαστικού φαινομένου, που οδηγούν σε νέες μορφές οργανωτικής και νομικοπολιτικής μετεξέλιξης κρίσιμων συνταγματικών θεσμών, σε σημαντικές ανακατατάξεις στο πεδίο των θεμελιωδών δικαιωμάτων αλλά και σε αναστοχαστική προσέγγιση του ίδιου του σύγχρονου συνταγματισμού. Το μάθημα διδάσκεται με τη μορφή σεμιναρίου.

Ειδικότερα το μάθημα αποσκοπεί:

- στην εξοικείωση με την σύγχρονη θεματική για τον διαρκώς μεταλλασσόμενο νομικοπολιτικό ρόλο του συνταγματικού κράτους
- στην επισήμανση των ραγδαίων αλλαγών που συντελούνται τόσο σε παγκόσμιο επίπεδο (παγκοσμιοποίηση) όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο (ευρωπαϊκή ολοκλήρωση)
- στον κριτικό αναστοχασμό του σύγχρονου συνταγματισμού
- στη εξέταση των πρόσφατων αναδιατάξεων της κρατικής εξουσίας σε ομοσπονδιακό και κεντρικό επίπεδο
- στη μελέτη αλλά και την αποτίμηση των συντελούμενων ή προτεινόμενων πολιτικοδιοικητικών μεταρρυθμίσεων
- στην επισκόπηση των σύγχρονων τάσεων στο πεδίο της αποκέντρωσης, της αυτοδιοίκησης και των ανεξάρτητων διοικητικών αρχών.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές είναι σε θέση να:

- γνωρίζουν την ιστορική εξέλιξη του συνταγματικού κράτους
- κατανοούν τις ραγδαίες εξελίξεις του συνταγματισμού στην εποχή της παγκοσμιοποίησης και της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης
- εστιάζουν στην επιρροή των ανωτέρω εξελίξεων σε κρίσιμους τομείς του σύγχρονου συνταγματικού κράτους.

Ευρωπαϊκό Δημόσιο Δίκαιο και Ευρωπαϊκή Ενοποίηση

Περιγραφή μαθήματος

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η διεξοδική περιγραφή και ανάλυση των τυπολογιών διείσδυσης του κανονιστικού συστήματος του Δικαίου της ΕΕ στη διαδικασία της ευρωπαϊκής ενοποίησης αλλά και στη ρύθμιση πτυχών της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτικής ζωής στα κράτη μέλη της ΕΕ. Έμφαση δίδεται όχι μόνο στην παροχή «τεχνικής» γνώσης όσον αφορά το περιεχόμενο επιμέρους ρυθμίσεων του ενωσιακού δικαίου, αλλά και στη διερεύνηση των επιστημολογικών διασυνδέσεων του ενωσιακού δημοσίου δικαίου με όμορους κλάδους τόσο δικαιοκούς όσο και με αυτόν της πολιτικής επιστήμης.

Το μάθημα αποσκοπεί στη συγκρότηση μιας κριτικής κατανόησης για:

- τους τρόπους δογματικής συγκρότησης και εξέλιξης του κανονιστικού συστήματος της ΕΕ
- τον ιδιαίτερο ρόλο και επίδραση της σταδιακής διαμόρφωσης της ενωσιακής έννομης τάξης στη διαδικασία εξέλιξης και ωρίμανσης της ευρωπαϊκής ενοποίησης.

Περιεχόμενο μαθήματος

Η κύρια μεθοδολογική στόχευση που διέπει τη διδασκαλία του εν λόγω μαθήματος συνίσταται στην προσπάθεια ανάδειξης της δογματικής συνάρθρωσης των βασικών αρχών του δικαίου της ΕΕ μεταξύ τους αλλά και με τις δομές των εθνικών εννόμων τάξεων: Συστημικές διεισδύσεις, επικαλύψεις, αλληλεπιδράσεις του «νομικού» με το «πολιτικό» στοιχείο καθίστανται έτσι πιο διακριτές. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη στοιχειοθέτηση αυτής της συνάρθρωσης με αναλυτικές αναφορές σε διάφορους τομείς του ευρωπαϊκού συνταγματικού, αλλά και του ουσιαστικού ενωσιακού δικαίου (ευρωπαϊκό δίκαιο ανταγωνισμού και ευρωπαϊκό δίκαιο κρατικών ενισχύσεων) και στην κριτική ανάλυση της σχετικής νομολογίας του ΔΕΕ.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/ήτρια προσδοκείται να περιέλθει σε θέση να:

- κατανοήσει κριτικά τις συνεκτικές παραμέτρους της δογματικής συγκρότησης του ενωσιακού δικαίου
- αναγνωρίζει και κριτικά να επεξεργάζεται τους τρόπους διείσδυσης του ευρωπαϊκού δημοσίου δικαίου στις εθνικές έννομες τάξεις.

Κύρια μαθησιακή επιδίωξη είναι η κτήση των απαραίτητων γνωστικών εργαλείων για την κατανόηση και ανάλυση των ποικίλων περιστάσεων επηρεασμού σημαντικών τομέων πολιτικής και οικονομικής δράσης των κρατών μελών από το ενωσιακό δίκαιο μέσα από την διεξοδική κριτική ανάλυση της νομολογίας του ΔΕΕ. Τούτο αποτυπώνεται και στη μεθοδολογία αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών, η οποία συνίσταται στην αξιολόγηση της δυνατότητας επιστημονικής κριτικής επεξεργασίας πρακτικών θεμάτων.

Σχεδιασμός και Ανάλυση Δημόσιας Πολιτικής

Περιγραφή μαθήματος

Το μάθημα εμβαθύνει στα θέματα που τίθενται κατά την ανάπτυξη της δημόσιας δράσης σε ποικίλα πεδία. Εξετάζει διάφορες όψεις της δημόσιας πολιτικής μέσα από τη διεθνή βιβλιογραφία, κλασική και πρόσφατη. Αναδεικνύεται ότι οι δημόσιες πολιτικές ως παράγωγο του πολιτικο-διοικητικού συστήματος βρίσκονται σε άμεση αλληλεπίδραση με

την κοινωνία, με ιδέες, αξίες και πεποιθήσεις ενώ υπόκεινται σε ανάγκες νομιμοποίησης. Η συγκρότηση της πολιτικής ατζέντας, οι διαδικασίες λήψης της απόφασης και ο ρόλος του θεσμικού και κοινωνικού περιβάλλοντος, των ομάδων συμφερόντων κλπ. εξετάζονται από διαφορετικές θεωρητικές οπτικές, σε μια προσπάθεια ολοκληρωμένης αντίληψης των επιστημονικών προβληματισμών γύρω από τους παράγοντες που δυνητικά επηρεάζουν τον κύκλο της δημόσιας πολιτικής.

Το μάθημα αποσκοπεί:

- στην εμπάθυνση στις διαδικασίες παραγωγής των δημοσίων πολιτικών
- στην αντίληψη των διακυβευμάτων τους στο πλαίσιο των σχέσεων κράτους-κοινωνίας
- στην κατανόηση και κριτική αντίληψη των διαδικασιών διαμόρφωσης των αποφάσεων, πέραν της τυπικής-νομικής τους έκφρασης
- στην καλλιέργεια της ικανότητας εμπειρικής διερεύνησης δημοσίων πολιτικών και θέσης θεωρητικών ερωτημάτων γύρω από αυτές
- στην εξοικείωση με τη σχετική διεθνή βιβλιογραφία

Περιεχόμενο μαθήματος

1. Εισαγωγή. Τι είναι η δημόσια πολιτική; Το πλαίσιο ανάλυσης
2. Ανάδυση δημόσιας πολιτικής. Διαδικασίες εγγραφής στην πολιτική ατζέντα
3. Νομιμοποίηση, Ρητορική, 'Πλαισίωση' δημοσίων πολιτικών
4. Απόφαση – μη απόφαση. Ορθολογισμός και Αυξητισμός
5. Υλοποίηση δημόσιας πολιτικής
6. Παράγοντες επιτυχίας και αποτυχίας
7. Κανονιστικά, νοητικά και γνωστικά πλαίσια
8. Εργαλεία πολιτικής
9. Αλλαγή, μεταφορά και διάχυση πολιτικής
10. Δημόσια πολιτική και κοινωνικές ομάδες
11. Κράτος, δίκτυα και διακυβέρνηση
12. Είδη δημοσίων πολιτικών. Τυπολογίες, 'Ύφος' πολιτικής
13. Νέο-θεσμική προσέγγιση των δημοσίων πολιτικών

Μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής θα είναι σε θέση να:

- Κατανοεί σε βάθος τους μηχανισμούς διαμόρφωσης της δημόσιας πολιτικής στο πλαίσιο των σχέσεων κράτους και κοινωνίας
- Εντοπίζει τους παράγοντες που επηρεάζουν την υλοποίηση, την επιτυχία και αποτυχία ή την αλλαγή της δημόσιας πολιτικής
- Αναπτύσσει προβληματική για τη διερεύνηση επιμέρους δημοσίων πολιτικών με τη διατύπωση ερευνητικών ερωτημάτων
- Χειρίζεται σημαντικό εύρος ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας στα σχετικά θέματα

Οργάνωση και Λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης

Περιγραφή μαθήματος

Πρωταρχική επιδίωξη της σειράς των μαθημάτων είναι να εκθέσει κριτικά και να συζητήσει με τις φοιτήτριες και τους φοιτητές ορισμένες από τις βασικότερες θεσμικές δομές και πρακτικές στο πεδίο της δημόσιας διοίκησης. Αντικείμενο των εισηγήσεων είναι η συστηματική ανάλυση του ρόλου της δημόσιας διοίκησης στην οικονομική και κοινωνική συγκυρία, οι κύριες δράσεις και λειτουργίες που αναλαμβάνονται και διεκπεραιώνονται στη δημόσια σφαίρα, η συμβολή της Διοίκησης στα συστήματα διακυβέρνησης, τα

αποτελέσματα και τις πολιτικές που αυτά παράγουν και εφαρμόζουν, όπως επίσης η νέα μεθοδολογία διοίκησης δημόσιων οργανισμών και υπηρεσιών, η οποία προσιδιάζει στη φύση και την αποστολή τους. Συναφώς, διερευνώνται οι προϋποθέσεις για την αποτελεσματική, αλλά και την ποιοτική (περιλαμβανομένης της ηθικής και της νομιμότητας) διοικητική δράση στην παρούσα φάση της ιστορικής δυναμικής, καθώς και της διεθνούς συνεργασίας.

Το μάθημα αποσκοπεί:

- στην ανάδειξη των κυριότερων παραμέτρων της οργάνωσης και λειτουργίας του διοικητικού συστήματος της χώρας
- στην εξοικείωση των φοιτητριών και των φοιτητών με τις σύγχρονες τάσεις στον χώρο της δημόσιας διοίκησης.

Περιεχόμενο μαθήματος

1. Κυβερνήσεις συνεργασίας και συντονισμός του κυβερνητικού έργου
2. Δημόσια πολιτική της καλύτερης νομοθέτησης
3. Εποπτεία επί των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης: νομοθετικές προβλέψεις και διοικητική πρακτική
4. Διαμεσολαβητικοί θεσμοί σε επίπεδο αυτοδιοίκησης
5. Αρχή της αξιοκρατίας και συγκρότηση του προσωπικού της δημόσιας διοίκησης
6. Επιλογή διοικήσεων στο Δημόσιο: επαγγελματισμός vs. κομματικοποίησης
7. Σύγχρονο υπόδειγμα διοίκησης για τον δημόσιο τομέα
8. Διαδικασίες ελέγχου της δημόσιας διοίκησης και συμμόρφωση
9. Η οριοθέτηση του δημόσιου τομέα υπό συνθήκες δημοσιονομικής στενότητας αλλά και κοινωνικής δικαιοσύνης
10. Διοικητική σύγκλιση και ευρωπαϊκός διοικητικός χώρος

Μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται να:

- έχουν αφομοιώσει τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του ελληνικού πολιτικοδιοικητικού συστήματος
- έχουν κατανοήσει τη σημασία του κέντρου διακυβέρνησης για τη συνοχή της κυβέρνησης
- έχουν αντιληφθεί τον ρόλο της Διοίκησης στο πλαίσιο της ρυθμιστικής διακυβέρνησης, στον προγραμματισμό και την εφαρμογή της δημόσιας πολιτικής
- είναι σε θέση να εξετάζουν σφαιρικά τις παθογένειες που παρατηρούνται στη στελέχωση και λειτουργία του διοικητικού μηχανισμού της χώρας, να τις αξιολογούν, να ερμηνεύουν τα ελλείμματα υλοποίησης στην άσκηση της δημόσιας πολιτικής και να αναπτύσσουν εναλλακτικές, τεκμηριωμένες προτάσεις προκειμένου για την αντιμετώπισή τους.

Μαθήματα Επιλογής (Β' εξαμήνου)

Θεσμοί και Πολιτικές Προστασίας των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο)

Περιγραφή μαθήματος

Στο πλαίσιο του μαθήματος εξετάζονται οι βασικές έννοιες καθώς και η γένεση και εξέλιξη του δικαίου της προστασίας των δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Μετά την προαναφερθείσα εισαγωγική προσέγγιση εξετάζεται η Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), η οποία ερμηνεύεται κατ' άρθρον υπό το φως της πλούσιας νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ).

Η διδασκαλία του μαθήματος αποσκοπεί στην κατανόηση:

- της οργάνωσης και λειτουργίας της ΕΣΔΑ
- του νομικού καθεστώτος που διέπει τα επιμέρους δικαιώματα, τα οποία προστατεύει η ΕΣΔΑ και τα πρόσθετα πρωτόκολλά της.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής:

- κατανοεί τις βασικές έννοιες και ρυθμίσεις της ΕΣΔΑ
- αποκτά εξοικείωση με τη νομολογία του ΕΔΔΑ
- αναπτύσσει δεξιότητες ατομικής ή και συλλογικής έρευνας στο οικείο πεδίο.

Ρυθμιστικές Πολιτικές

Περιγραφή μαθήματος

Η ρύθμιση αποτελεί κεντρική λειτουργία του κράτους και εκφράζεται μέσα από την ανάπτυξη των ρυθμιστικών πολιτικών. Το εύρος και οι μορφές της θέτουν κρίσιμα ερωτήματα που αφορούν τις σχέσεις κράτους-αγοράς-κοινωνίας και τα οποία εμφανίζουν σημαντικές φιλοσοφικές και ιδεολογικο-πολιτικές προεκτάσεις.

Στο μάθημα εξετάζονται οι διάφορες μορφές ρυθμιστικής παρέμβασης του κράτους. Συμπεριλαμβάνεται η συγκριτική τους διάσταση μέσα από την εξέταση των ιστορικών καταβολών του φαινομένου στις ΗΠΑ, των εργαλείων αλλά και των οργανωτικών διευθετήσεων σε εθνικό και υπέρ-εθνικό επίπεδο (Ευρωπαϊκή Ένωση). Εξετάζεται επίσης η αμφισβήτηση της κρατικής παρέμβασης και οι πολιτικές της από-ρύθμισης και κανονιστικής απορρύθμισης.

Το μάθημα αποσκοπεί:

- στην κατανόηση της κεντρικής ρυθμιστικής λειτουργίας των σύγχρονων κρατών, των διακυβευμάτων της,
- στην αντίληψη των θεωρητικών προβληματισμών γύρω από την σκοπιμότητα και την έκταση της κρατικής παρέμβασης στην οικονομία και την κοινωνία
- στην διερεύνηση των ιδιαιτεροτήτων που ερμηνεύουν την ποικιλία των εκφράσεών της σε διαφορετικό χρόνο και τόπο
- στην κριτική αντίληψη των διαδικασιών διαμόρφωσης των ρυθμιστικών αρχών και των εναλλακτικών εργαλείων ρύθμισης
- στην καλλιέργεια της ικανότητας εμπειρικής διερεύνησης ρυθμιστικών πολιτικών και θέσης θεωρητικών ερωτημάτων γύρω από αυτές
- στην εξοικείωση με τη σχετική διεθνή βιβλιογραφία

Περιεχόμενο μαθήματος

1. Η έννοια της ρύθμισης: ευρεία και στενή προσέγγιση
2. Κράτος και ρύθμιση: ιστορικό, αιτίες, νομιμοποίηση
3. Απαρχές της Ρυθμιστικής παρέμβασης στις ΗΠΑ
4. Μορφές ρύθμισης (Οικονομική – κοινωνική)
5. Εργαλεία ρύθμισης και εναλλακτικές
6. Παράμετροι συγκριτικής προσέγγισης της ρυθμιστικής παρέμβασης
7. Ρυθμιστικό καθεστώς και ρυθμιστικός χώρος
8. Σχέση 'ρυθμιστών' με κοινωνικά & οικονομικά συμφέροντα: θεωρία αιχμαλωσίας

9. Θεσμικός σχεδιασμός και Οργανωτικές διαστάσεις της ρυθμιστικής παρέμβασης
10. Ρυθμιστικές αρχές
11. Το υπερ-εθνικό επίπεδο: Η Ευρωπαϊκή Ένωση ως 'ρυθμιστικό κράτος'
12. Πολιτικές Από-ρύθμισης.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής θα είναι σε θέση να:

- Κατανοεί σε βάθος τους μηχανισμούς της ρυθμιστικής παρέμβασης του κράτους
- Γνωρίζει τους παράγοντες που δυνητικά διαμορφώνουν διαφορετικές προσεγγίσεις στο χρόνο και τον χώρο
- Αντιλαμβάνεται τα διακυβεύματα της ρυθμιστικής παρέμβασης και τους παράγοντες που επηρεάζουν την επιτυχία της
- Αναπτύσσει προβληματική για τη διερεύνηση επιμέρους ρυθμιστικών πολιτικών (προστασία περιβάλλοντος, απελευθέρωση αγορών, ιδιωτικοποιήσεις, προστασία καταναλωτών, ρύθμιση της αγοράς εργασίας κλπ.) με τη διατύπωση ερευνητικών ερωτημάτων
- Χειρίζεται σημαντικό εύρος ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας στα σχετικά θέματα

Τοπική Αυτοδιοίκηση

Περιγραφή μαθήματος

Πρόκειται για μάθημα εμπάθυνσης στους θεσμούς και την πολιτική της τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης με ιδιαίτερη έμφαση στη συγκριτική προσέγγιση των θεσμών αυτών στον Ευρωπαϊκό χώρο.

Το μάθημα αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών με την προβληματική της τοπικής αυτοδιοίκησης και ιδίως με τις μεταρρυθμιστικές δυναμικές που έχουν αναπτυχθεί τις τελευταίες δεκαετίες στις ευρωπαϊκές χώρες, μέσα από την αξιοποίηση της ελληνικής και διεθνούς βιβλιογραφίας, αλλά και μέσα από την εκπόνηση σχετικών εργασιών για επίκαιρα θέματα. Η θεματολογία των εργασιών επιλέγεται με τρόπο που να συνδυάζει την εμπάθυνση σε συγκεκριμένες πτυχές της αυτοδιοίκησης με θεωρητικές προσεγγίσεις και τον γενικότερο επιστημονικό διάλογο για τους πολιτικούς και διοικητικούς θεσμούς, τις σχέσεις τους με τους πολίτες και την κοινωνία, αλλά και το ρόλο τους στη σύγχρονη δημοκρατία.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο/η φοιτητής/ήτρια θα είναι σε θέση να:

- κατανοήσει σε μεγαλύτερο βάθος τους βασικούς θεσμούς και τις λειτουργίες της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα, καθώς και τα πολλαπλά ζητήματα που, συχνά, αναδεικνύει η εφαρμογή τους στην πράξη
- πραγματοποιεί με σχετική άνεση μια συγκριτική προσέγγιση της ιστορίας, των θεσμών και των πολιτικών της τοπικής αυτοδιοίκησης στον Ευρωπαϊκό χώρο
- αποκτήσει μια σφαιρική εικόνα των μεταρρυθμίσεων και αλλαγών που έχουν συντελεστεί ή βρίσκονται αυτή τη στιγμή σε εξέλιξη στο πεδίο της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα και την Ευρώπη
- πραγματεύεται, στο πλαίσιο ατομικής εργασίας, ειδικότερα πολιτικά και διοικητικά, νομικά και θεσμικά ζητήματα σχετικά με το αντικείμενο του μαθήματος, με συνδυασμό πρωτογενών πηγών (νομοθεσία, νομολογία, επίσημες εκθέσεις, εμπειρικές έρευνες, κ.λπ.) και θεωρητικής βιβλιογραφίας.

Θεσμοί και Πολιτικές Προστασίας του Περιβάλλοντος

Περιγραφή μαθήματος

Στο πλαίσιο του μαθήματος εξετάζονται η γένεση, η εξέλιξη και η σύγχρονη ταυτότητα της πολιτικής περιβάλλοντος, καθώς και οι φορείς και τα βασικά μέσα άσκησης της. Συναφώς, εξετάζεται και η σχέση, αλληλεξάρτηση και όσμωση μεταξύ διεθνών, ευρωπαϊκών και εθνικών θεσμών περιβαλλοντικής προστασίας, στο πλαίσιο, ιδίως, της ελληνικής περίπτωσης.

Μέσα από την αξιοποίηση της ελληνικής και διεθνούς βιβλιογραφίας, αλλά και μέσα από την εκπόνηση εργασιών για επίκαιρα θέματα του δικαίου και της πολιτικής περιβάλλοντος που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον από πλευράς νομοθετικών ή και νομολογιακών εξελίξεων και τα οποία προσφέρονται για την ανάπτυξη σχετικού επιστημονικού διαλόγου, επιδιώκεται η εξοικείωση των φοιτητών με βασικές έννοιες, αρχές και εργαλεία του δικαίου περιβάλλοντος καθώς και η κριτική αποτίμηση της εφαρμογής των σχετικών πολιτικών στην Ελλάδα.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο/η φοιτητής/ήτρια θα είναι σε θέση να:

- κατανοήσει σε μεγαλύτερο βάθος τους βασικούς μηχανισμούς και θεσμούς περιβαλλοντικής προστασίας στην Ελλάδα, καθώς και τα πολλαπλά ζητήματα που, συχνά, αναδεικνύει η εφαρμογή τους στην πράξη
- αποκτήσει μια σφαιρική εικόνα των αλλαγών που έχουν συντελεστεί στο πεδίο των κανόνων και θεσμών περιβαλλοντικής προστασίας στην Ελλάδα υπό την επιρροή του ευρωπαϊκού και διεθνούς δικαίου περιβάλλοντος
- αναπτύξει μια κριτική προσέγγιση όσον αφορά τις προϋποθέσεις επιτυχούς διαμόρφωσης και εφαρμογής θεσμών περιβαλλοντικής προστασίας
- πραγματεύεται, στο πλαίσιο ατομικής εργασίας, ειδικότερα νομικά και θεσμικά ζητήματα περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος, με συνδυασμό πρωτογενών πηγών (νομοθεσία, νομολογία, επίσημες εκθέσεις, κ.λπ.) και θεωρητικής βιβλιογραφίας.

Επίκαιρα Θέματα Δημόσιας Διοίκησης

Η δημόσια διοίκηση ως ορατή έκφραση των μετεξελίξεων του σύγχρονου κράτους βρίσκεται σε διαδικασία διαρκούς αναζήτησης νέων μορφών και εργαλείων δράσης. Οι σχέσεις της με την πολιτική, την κοινωνία, το ευρωπαϊκό και διεθνές περιβάλλον της αλλά και σειρά προκλήσεων (οικονομική ανάπτυξη, μετανάστευση, δημογραφικό ζήτημα, κλιματική αλλαγή κλπ.) απαιτούν ευελιξία και αυξημένη ικανότητα προσαρμογής και ανταπόκρισης. Το μάθημα εξετάζει διάφορες όψεις της ικανότητάς της να ανταποκριθεί στις προκλήσεις με αναφορά σε επίκαιρα ζητήματα της ελληνικής και ευρωπαϊκής πολιτικής

Επίκαιρα Θέματα Δημοσίου Δικαίου

Το μάθημα δίδει έμφαση σε επίκαιρα θέματα του ευρωπαϊκού και ελληνικού δημοσίου δικαίου που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον από πλευράς νομοθετικών ή και νομολογιακών εξελίξεων και τα οποία προσφέρονται για την ανάπτυξη πρωτότυπου επιστημονικού διαλόγου. Μπορεί να περιλαμβάνει δύο ή και περισσότερες θεματικές ενότητες, ενώ η αιχμή του μπορεί να διαφοροποιείται σε κάθε ακαδημαϊκό έτος ανάλογα με τις τρέχουσες εξελίξεις στο πεδίο του δημοσίου δικαίου. Το μάθημα μπορεί να εμπλουτίζεται με τη συμμετοχή προσκεκλημένων με εμπειρία σε ειδικότερα ζητήματα της εκάστοτε θεματικής.

Επίκαιρα Θέματα Δημόσιας Πολιτικής

Περίληψη μαθήματος

Αντικείμενο του μαθήματος συνιστά η διερεύνηση βασικών ζητημάτων που ανακύπτουν στη σφαίρα της δημόσιας πολιτικής. Για τον σκοπό αυτόν σε κάθε ακαδημαϊκό έτος προγραμματίζεται, μεταξύ άλλων, η πραγματοποίηση διαλέξεων από προσκεκλημένους που έχουν άμεση γνώση και εμπειρία στα συγκεκριμένα θέματα διοικητικής επιστήμης που πραγματεύεται το μάθημα.

Ειδικότερα, κύρια επιδίωξη είναι να αναδειχθούν τα προβλήματα που απορρέουν από την ιστορία των μεταρρυθμίσεων στην Ελλάδα κατά τις διάφορες φάσεις σχηματισμού του κρατικού μηχανισμού από την εθνική απελευθέρωση και μετά, καθώς και τα θέματα σχεδίασης και εφαρμογής της πρόσφορης στρατηγικής για μια διοικητική και οργανωτική μεταρρύθμιση.

Το μάθημα αποσκοπεί:

- στην εξέταση της δυναμικής της διοικητικής μεταρρύθμισης και στην εις βάθος αναζήτηση των λόγων, στους οποίους οφείλεται τυχόν αποτυχία των οργανωτικών αλλαγών και μεταρρυθμίσεων
- στην εξοικείωση των φοιτητριών και των φοιτητών με ζητήματα βελτιστοποίησης της μεθοδολογίας περί των μεταρρυθμίσεων.

Περιεχόμενα μαθήματος

1. Όψεις της νεοελληνικής διοικητικής κουλτούρας
2. Σχεδίασμα για ένα ιστορικό διάγραμμα της ελληνικής Διοίκησης
3. Προεπαναστατικοί και επαναστατικοί θεσμοί. Η καποδιστριακή περίοδος - 'Capodistrias' dilemma': συνοχή ή διαφοροποίηση
4. Το οργανωτικό "big bang" του 1833: συγκεντρωτικό κράτος, γραμματείες και νομοί
5. Το πελατειακό σύστημα και οι απαρχές της αξιοκρατίας
6. Οι μεταρρυθμιστικές απόπειρες του Τρικούπη
7. Η μονιμότητα της απασχόλησης των δημόσιων υπαλλήλων και η επιστροφή των κοινοτήτων
8. Η μεταπολεμική περίοδος της «ανασυγκρότησης», οι πρώτες εκθέσεις των εμπειρογνομόνων για τη δημόσια διοίκηση
9. Δικτατορία και μεταπολίτευση
10. Γιατί οι μεταρρυθμίσεις αστοχούν
11. Προκλήσεις και προοπτικές στον 21^ο αιώνα
12. Μια αξιόπιστη μεθοδολογία διοικητικών μεταρρυθμίσεων
13. Επιτυχημένες και αποτυχημένες μεταρρυθμίσεις: μελέτες περίπτωσης

Μαθησιακά αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες και οι φοιτητές προσδοκείται να:

- έχουν μελετήσει διεξοδικά τις προτάσεις για την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης που αναφέρονται σε εκθέσεις εμπειρογνομόνων, καθώς επίσης διεθνών οργανισμών, ώστε να αντιληφθούν τη διαχρονικότητα των διοικητικών παθολογιών
- έχουν κατανοήσει τα αίτια της διαρκούς αναζήτησης διοικητικών αλλαγών που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των δυσλειτουργιών της διοίκησης και τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων δημόσιων υπηρεσιών
- έχουν εμβαθύνει στις προϋποθέσεις που χρειάζεται να πληρούνται προκειμένου μια μεταρρύθμιση να επιφέρει τα αναμενόμενα αποτελέσματα, όπως είναι η επιλογή της κατάλληλης χρονικής συγκυρίας και η επίτευξη συναίνεσης.